

NYING

MEDLEMSBREV FÖR GUSTAF SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Kring Gustaf Schröders

NYING

I detta
nummer:

*Gustafs 100-
årsminne firades i
Arvika 2 augusti*

Minnet av Gustafs död för 100 år sedan firades vid en enkel ceremoni på Mikaelikyrkogården i Arvika med tal av vår ordförande Lars Mebius. Sidan 5.

*Skylt nummer
sexton sitter på
familjen Ersons
hus*

Skylt nummer 16 sitter nu på familjen Ersons hus i Finnbodarna, som tidigare var Gustafs jaktstuga. Läs mer på sidan 5.

Nyingen stod i centrum vid årsmötet

Årsmötet i Dalarna gynnades av vackert väder och detta lockade många medlemmar. Nyingen stod verkligen i centrum. Sidan 4 och 6-7.

Gustaf Schröder hade många besökare i Arvika denna sommar

Denna sommar har Gustaf haft många besökare som tagit del av hans liv och hans produktion.

Utställningen om Gustaf Schröder på **Sågudden** i Arvika flyttade under sommaren ut till serveringen på museet.

I kafé Nystuga hade Gustaf ett stort rum att bredda ut sig på och där fanns stora delar av den utställning som vi hade i samband med 175-årsjubileet i Arvika 1999.

Utställningen hade fräschats upp av **Arne Sandberg**, som var skaparen av utställningen första gången.

Nu fick vi också möjlighet att visa alla 20 böcker som Sällskapet återutgivit och detta väckte intresset hos många. På sikt hoppas vi att det också genererar nya medlemmar till Sällskapet.

Glädjen över att så många fick möjlighet att träffa Gustaf denna sommar på Sågudden grumlas

dock av att vi inte vet hur det blir i framtiden. Sällskapet för en ständig dialog med styrelsen för Värmlands Fornminnesföre-

ning, men jag vill påstå att vi inte har kommit värst långt på väg. Intresset från Såguddens sida är mycket svalt och vi överväger nu om vi skall rikta vår möda mot **Värmlands Museum**, som äger samlingarna. Kanske kan vi finna en bättre väg för att få till en permanent lösning på Gustafs samlingar.

Vår förhoppning om att kunna använda **Schröderstugan** på Såg-

udden bromsas av Såguddens ointresse att ställa upp.

Arvika kommun stöder oss i våra ansträngningar, men det är Sågudden som just nu har bollen.

Men vi jobbar vidare med detta.

Nu går vi mot mörkare tider och det känns mer angeläget att sätta sig med en bok av Gustaf. Som medlem har du många att välja emellan om du tittar i din bokhylla.

Och saknar du någon kan du som medlem köpa våra nyutgåvor till specialpris. Titta på

sista sidan vilka böcker som finns kvar i lager.

Och slutligen vill jag på kassörens uppmaning be dig kolla om du betalt din medlemsavgift. Om du missar detta kanske du inte får någon ny årsbok, när den kommer i mars nästa år.

Jag hoppas vi alla är med när boken kommer.

Hälsningar sekreteraren.

Enny Gustaf Förlag

NYING är medlemsbrev för Gustaf Schröder-Sällskapet

Utgivare: Sällskapets sekreterare
Per-Olof Lönnroth,
Tel. 0571-341 20 Fax: 0571-341 71.
Ordförande: Lars Mebius
Tel. 0570-502 20
Kassör: Alf Davidsson
Tel. 0573-770067

Postadress: Box 133, 671 23 ARVIKA
Gustaf Schröder-Sällskapets postgirokonto:
464 56 93 - 5.
E-post: sallskapet@gustafschroder.se
Tryck: One Digitaltryck, Karlstad 2012
ISSN 1102-8238
Produktion: POEM Förlag, Arvika

Min första älgjakt – eller mannen som blev en älg

Berättelse av vår medlem Gunnar Stenström

Gustaf Schröder-Sällskapets Upprop i *Nying* om egna jaktupplevelser i Schröders marker fick mig att reflektera över en älgjakt, min första, en höstdag i början av 1960-talet.

Närmast vill jag dock upplysa Sällskapet varför jag blev intresserad av Schröder:

Från barnsben hade jag en tät kontakt med min farfar. Eftersom jakten var en självklarhet på hans gård vid en ganska stor sjö inte långt från Uppsala förmedlade min farfar och i viss mån även min far grunderna i jakt (och fiske).

Farfar hade växt upp på Nygård utanför samhället Ekshärad, där fadern – med samma efternamn som författaren – var kronofogde, en myndighetsbefattning som i slutet av 1800-talet även var förenad med ansvar för gårdens jakt och jordbruk.

Min farfar berättade ofta om jakterna där och särskilt om Gustaf Schröder vars samlade verk utgivna av G. Asplunds Bokförlag 1954-57 utgjorde farfars stående kvällslektyr på äldre da'r. Farfar hade läst om böckerna inte mindre än tio gånger. Nu finns de hos mig.

Åter till den nämnda älgjakten som ägde rum i trakten av Mangskog. Familjen umgicks då med en mycket trevlig jägmästarfamilj med ett förnämligt boende i Väg-sjöfors herrgård, där mannen var skogsrevirförvaltare. Min far och jag var inbjudna till en älgjakt som huvudsakligen skulle ske med drevkedja. Vi båda placerades vid ett vägpass. Pappa hade sin Husqvarna 9,3x62 men jag hade ännu inte skaffat mig ett

älgvapen. Förmiddagen passerade lugnt och fint, vädret var ganska bra, svag vind, mulet och disigt dock utan regn. Drevkedjan hördes komma närmare

och det blev allt mer spännande för ett ungt jägarhjärta. Skulle någon älg komma ut på hygget framför oss?

Nej, så är inte fallet för nu kommer de närmaste drevkarlarna fram ur skogen. Av någon anledning kastar jag en blick bakåt in i den gallrade tallskogen, förvånas av att det 80-100 m bort kommer en mansperson lunkandes med ett antal trädgrenar som sticker upp ur ryggsäcken.

Är det en drevkarl som gått fel eller en torpare som plockat kvist att elda med och nu kommer lufsande genom skogen? Några steg till och det går upp för mitt otränade jägaröga att det är en älg-tjur med hornkrona, på väg rakt mot vårt pasställe vid vägen. Nu gäller det att tyst informera min far och samtidigt stoppa drevkedjan som vi nästan har i famnen. Pappa "kvicknar" till när han

också ser älgen men som nu anar oråd av ljuden från drevkedjan. Med diskreta armviftningar, om dessa nu kunde vara diskreta, får jag stopp på karlarna -

många i stovvästar, kepsar och med snus i munnen, en brokig skara minsann. Vi lyckas också stoppa en bil där jägarna snabbt uppfattar situationen.

Älgen vinklar åt höger och går långsamt uppför sluttningen. Det är en stor 8-taggare som nu vänder bredsida åt oss och stannar upp. Där går pappas första skott och för säkerhets skull också ett andra då pappa inte ser att älgen markerar för träff (vilket jag såg).

Omedelbart efter skotten kastar älgen 180 grader och skenar i full galopp med vänstersidan mot oss. Samtidigt brakar skottsallor loss från männen på vägen. Som i en infanteriattack rusar drevkarlar och skyttar över vägen, förbi oss och i den riktning som älgen tagit. Jag är också ivrig att följa med och kommer fram till den stendöda älgen, som rusat 45 m efter pappas skott.

Vi kan med tillfredsställelse konstatera att båda skotten med ingångshål på älgens högra sida sitter fint samlade i hjärtbasen och var så gott som omedelbart dödande. Drevkarlarnas skjutning resulterade i en lårträff, övriga bomskott. Medan pappa dekoreras med grankvist får drevkarlarna en reprimand för att man sköt något obehärskat och inte litade på min fars skjutskicklighet.

Mannen som blev en älg glömer jag aldrig.

Årsmötet på Siljansfors blev välbesökt

Nationaldagen 6 juni hyllades som vanligt av oss inom Gustaf Schröder-Sällskapet genom att uppmärksamma Gustafs arbete. Vi höll årsmötet på Siljansfors Skogsbruksmuseum. Många medlemmar och ett vackert sommarvader gjorde dagen mycket lyckad.

Våra värdar **Jonas Jonsson** (t.h) och **Anders Sundberg** hade lagt ner stor möda på att årsmötet i Dalarna skulle bli en spännande händelse. Därför väntade en nytänd nying på besökarna när de kom dit (nedan).

Jonas visade också eldens stora välsignelse för oss människor och hur den kunde användas på många olika sätt.

Vid sidan om den stora nying som brann framför Milan i Siljansfors hade Jonas gjort kubbar som fungerade som huggarspisar. En smart eldstad som många säkert aldrig hade kommit i kontakt med.

Med motorsåg hade Jonas skurit spår i stubbarna och skapade en fiffig spis som brann effektivt och kunde tjäna som kokplatta för en kaffepanna eller en stekpanna.

Samtidigt skapade den värme runt måltiden. Om kubben vältes på sidan slocknade den och kunde användas på nytt för nästa måltid - om spåren hade förberetts på undersidan.

Lunchen inledde årsmötet som traditionen bjuder och därefter berättade **Christer Karlsson**, chef för forskningsanläggningen vid Siljansfors, om verksamheten.

Han berättade skogsbrukets historia och gav efter årsmötet också en mycket bred bild över skogsbrukets utveckling, när han guidade oss runt i det stora skogs- och flottningsområdet.

Christer kan sin historia och gjorde eftermiddagen mycket intressant för de närmare 50-talet besökarna som mött upp.

Årsmötet gick efter rutiner men vi passade på att avtacka avgående suppleanten **Ingemar Gustafsson** med blommor. Han har ägnat mycket kraft åt styrelsearbetet under många år.

Sextonde Schrödersskylten sitter på Ersons hus i Finnbodarna

Vid Finnbodarna sydväst om Siknäs skaffade sig Gustaf Schröder en jaktstuga under sin tid i Dalarna. Han bodde faktiskt permanent här en kort period innan han blev bonde på Siljansfors.

I samband med årsmötet i Siljansfors i somras delades Schrödersskylt nummer 16 ut till makarna **Ingeborg och Olof Erson**, som idag är ägare till stugan. De fick i uppdrag att sätta upp skylten och nu är den på plats.

På skylten står det: *"Denna fåbodstuga här i Finnbodarna fungerade som jaktstuga under Gustaf Schröders tid i Dalarna. Hit återkom han och hans jaktkamrater ofta. Detta gav inspiration till hans författarskap som jaktens, brukskulturens och skogens skildrare".*

Ingeborg Erson framför Schrödersskylten nr 16, som nu pryder familjens hus i Finnbodarna – det som tidigare var Gustaf Schröders jaktstuga.

100-årsminnet efter Gustafs död

Vid en enkel ceremoni på Mikaelikyrkogården firade vi 100-årsminnet av Gustaf

Schröders död den 2 augusti inför ett dussintal medlemmar och intresserade. Vår ordförande **Lars Mebius** höll tal och det var sång och musik av **Ove Köhler** och **Kjell Larsson**.

Protokoll från årsmötet 2012

PROTOKOLL fört vid årsmöte med Gustaf Schröder-Sällskapet, på Siljansfors Skogsbruksmuseum i Dalarna onsdagen den 6 juni 2012.

Närvarande: närmare 50-talet medlemmar.

§ 1.

Mötet öppnades av Sällskapets ordförande Lars Mebius, som gladdes över att så många kommit denna vackra junidag – när hela Sverige flaggar för vår Gustaf.

§ 2.

Att leda dagens årsmötesförhandling valdes sittande ordförande, Lars Mebius och som sekreterare valdes Per-Olof Lönnroth.

§ 3.

Att jämte ordföranden justera dagens protokoll valdes Gunno

Lundquist, Arvika och Anders Sundberg, Mora.

§ 4.

Dagordningen presenterades och godkändes.

§ 5.

Styrelsens verksamhetsberättelse presenterades och lades med godkännande till handlingarna.

§ 6.

Kassaförvaltarens rapport presenterades och den visade ett ökat resultat under verksamhetsåret (som hade förkortats med tanke på övergången till kalenderår) på 23 000 kronor.

§ 7.

Revisorernas berättelse presenterades och de hade inga anmärkningar varför den ekonomiska förvaltningen godkändes av årsmötet.

§ 8.

Årsmötet beslöt enhälligt att bevilja styrelsen och kassaförvaltaren ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

§ 9.

Styrelseval:

I tur att avgå ur styrelsen var Lars Mebius, Edane, Jonas Jonsson, Mora, Gunno Lundquist, Arvika och Per-Olof Lönnroth, Arvika. Samtliga omvaldes på en tid av två år.

Olle Henriksson, Charlottenberg, Alf Davidsson, Årjäng och Göran Bergman, Malung, har ytterligare ett år kvar på sina mandat i styrelsen.

§ 10

Till styrelsesuppleant omvaldes Birgitta Mebius, Edane och Anders Sundberg, Mora. Nyvald blev Lars Lidholm, Orsa.

§ 11.

Till sällskapets ordförande omvaldes Lars Mebius på ett år.

§ 12.

Till föreningens revisorer omvaldes Bo Nilsson, Årjäng och Lenart Berglund, Töcksfors. Till revisorsuppleant omvaldes Paul Johansson, Årjäng.

§ 13.

Valberedningen omvaldes med Thorbjörn Johansson, Koppom, sammankallande och Lars Karlsson, Orsa.

§ 14.

Medlemsavgift 2013:

Styrelsen föreslog att medlemsavgiften 2012 blir oförändrad 250 kronor. Årsmötet beslöt enligt förslaget om en oförändrad årsavgift på 250 kronor. Familjemedlem (utan årsbok) betalar oförändrat 50 kronor.

§ 15.

Årsboken 2013:

Styrelsen föreslår att Vägledning i fiske blir årsbok 2013 och att den utges som faksimil. Årsmötet beslöt i enlighet med styrelsens förslag.

§ 16.

Årsmötet 2013 (och ändrad dag):

Platsen för nästa årsmöte blir Värmland där styrelsen ännu inte har ett klart förslag. Styrelsen fick i uppdrag att jobba vidare på detta.

Årsmötet beslöt också att ändra dag för årsmötet, eftersom den 6 juni inte alltid är så passande när det blir mitt i veckan. Mötet enades om att vi i fortsättningen håller årsmötet lördag närmast före 6 juni.

§ 17.

Övriga frågor:

100-årsminne av Gustafs död:

Styrelsen hade förberett ett enklare program vid graven på Arvika kyrkogård den 2 augusti, som en minneshögtid över Gustaf Schröder.

Schrödersamlingen

Det har framkommit osäkra framtidsutsikter för Schrödersamlingen på Sågudden, som denna sommar flyttats till serveringen på Sågudden.

Men fortsättningen är osäker och här föreslog Christer Karlsson, som är chef på SLU:s anläggning vid Siljansfors, att de mycket väl kan tänkas ta hand om utställningen.

Skylt nummer 16 överlämnad:

Vid årsmötet överlämnades Skylt 16 till makarna Ingeborg och Olof Erson, som äger det hus

i Finnbodarna som Gustaf en gång ägt. Makarna lovade sätta upp skylten på lämplig plats och skicka fotografi. De tackade Sällskapet för att de fick en skylt till huset.

Blomsteravtackning:

Ingemar Gustafsson, Orsa som varit suppleant under många år i Sällskapet, avtackades förra året men fick ingen blomma. Detta

reparerade ordföranden i år och tackade än en gång Ingemar för hans insatser i Sällskapet. (Bilden nedan, red. anm).

§ 17.

Avslutning:

Mötet avslutades med att ordföranden tackade för att ännu en gång blivit vald som Sällskapets ordförande och hoppades att vi skulle få ett framgångsrikt år, varpå han avslutade årsmötet.

Sekreterarens anmärkning:

Efter årsmötet fick vi en rundvandring på den mycket välordnade Skogsbruksmuseet i Siljansfors guidade av föreståndaren Christer Karlsson (bilden på föregående sida, red. anm). Det blev en mycket spännande eftermiddag i ett strålande väder.

Hela årsmötesdagen gick i skogens tema, när våra lokala värdar Jonas Jonsson och Anders Sundberg hade riggat upp med eldar i olika former, nyingar, huggarspisar och allt vad de hette. Årsmötet hölls dessutom inne i Milan och bara detta skapade en fin atmosfär. Det blev en lyckad årsmötesdag i Dalarna!

Vid protokollet
Per-Olof Lönnroth
Sekreterare

Justeras:
Lars Mebius
Mötesordf.
Gunno Lundquist
Anders Sundberg
Justeringsmän

Avsändare:
Gustaf Schröder-Sällskapet
Box 133
671 23 ÄRVIKA

B

Utnyttja vårt fina erbjudande: Köp fem böcker för 400 kronor!

Nu är det läge att fylla på med Gustaf Schröderböcker hemma i bokhyllan. Eller varför inte köpa in några böcker som du kan ge bort i present.

För att ge plats i vårt boklager kommer de böcker vi har mest av att säljas ut i paket om fem böcker till priset av fyra.

Normalt är medlemspriset för böckerna 100 kronor styck, men köper du fem stycken på ett bräde betalar du bara för fyra. En bok på köpet!

Längst nere i rutan ser du vilka böcker som finns och vilka

som tagit slut. Missa inte detta erbjudande.

Räkna med att porto tillkommer!

Var sätter vi Schröder-skylden?

Kom med förslag på lämpliga platser som borde märkas ut med en Schröderskylt.

Enligt årsmötets beslut skall det vara något speciellt med platsen som sammanknippas med Gustaf.

Skicka in förslaget till styrelsen och ange även vem som är villig att betala för skylden; det vill säga bli sponsor. Vi anger detta på skylden. Kostnaden är cirka 500 kronor.

Vår adress hittar du högst upp på sidan.

Schröder-Shoppen

Här kan Du köpa medlemsprylar och komplettera Dina årsböcker. Allt till låga medlemspriser. Skriv beställningen på ett inbetalningskort räkna ihop summan och betala i förskott.

Du kan köpa våra tidigare årsböcker till medlemspris; 100 kronor styck. Dock är **Vildmarksliv** (utk. 1991) och **Örjan Kajland** (1992), utgångna. Tänk bara på att porto tillkommer: 55 kronor för 1-2 böcker och 110 kronor för 3-4 böcker.

En timmermärkares minnen (1994), **Gamla minnen** (1995), **Med hund och bössa** (1996), **Tjugo år i Dalarna** (1997) och **Pavo Makkran** (1998), **Finntorpet i Västerskogen** (1999), **Pekka Huskoinen** (2000), **En bruksbokhållares minnen** (2001), **Från brukskontor och timmerskog** (2003), **Den gamle fogdeskriveren**

(2004), **Ur fjällfolkets liv** (2005), **Minnen från skogarna** (2006), **Mina jaktkamrater** (2007), **Från skilda marker** (2008), **Svenska Jakten** (2009), **Minnen från mitt jägarliv** (2010), **Från pojk- och gubbåren** (2011).

Jubileumsskriften, 50 kr. inkl porto.
Mansbilden hos Gustaf, uppsats, 100 kr inkl porto.

Vykort av Gustaf Schröder kostar 5:- st.

Medlemsmärken:
Tygmärken kostar 25 kr.
Metallmärken 30 kr.

Ändra adress!

Om Du flyttar eller om posten ändrat Din adress är det viktigt att **Du meddelar oss den nya adressen snarast möjligt.**

Nästa nummer

utkommer i december 2012. Annonser till Börsen eller övrigt material skall var sekreteraren tillhanda senast 1 november. Har du tips på vad Nying skall innehålla, skriv gärna in rad!